

Basisopleiding tot vertrouwenspersoon

Basisopleiding tot vertrouwenspersoon

Als vertrouwenspersoon krijg je heel wat voor je kiezen. Hoe zorg je op een goede manier voor jezelf zodat je de ander kan helpen? Hoe behoud je je vrijheid? De rol van de vertrouwenspersoon wordt nader bestudeerd en geoefend met een (innerlijke) dialoog. We reflecteren op het eigen handelen in die rol, de eigen krachtbronnen en valkuilen.

Inhoud basisopleiding

De basisopleiding bestaat uit:

- verplichte startbijeenkomst
- vertrouwenspersoon integriteit en ongewenste omgangsvormen (deel 1 en 2)
- online gesprekken voeren
- dynamiek van de dramadriehoek
- live oefendag.

Verplichte startbijeenkomst

Doe je voor het eerst mee aan (een onderdeel van) de basistraining, omdat je de eindtoets wilt maken en het certificaat wil halen?

Dan is er een verplichte online startbijeenkomst. Tijdens die bijeenkomst maken we kennis met elkaar, kijken we naar valkuilen en bespreken we een casus. Zo krijg je en krijgen wij als opleider inzicht in je leerdoelen voor de basistraining.

Vertrouwenspersoon integriteit en ongewenste omgangsvormen (deel 1)

In deze module worden de regels rond psychosociale arbeidsbelasting (PSA) op de werkvloer kort behandeld en we kijken we naar de impact van PSA op ongewenste omgangsvormen.

We staan stil bij het verschil in rol tussen vertrouwenspersoon integriteit (VPI) en vertrouwenspersoon ongewenste omgangsvormen (VPOO) en Bedrijfsmaatschappelijk werker (BMW). Ook gaan we aan de slag met de grenzen van je rol als vertrouwenspersoon en de grenzen aan vertrouwelijkheid. Je gaat oefenen met het voeren van gesprekken en kijkt naar je positionering als vertrouwenspersoon en naar doorverwijsmogelijkheden.

Vertrouwenspersoon integriteit en ongewenste omgangsvormen (deel 2)

In deze module gaan we aan de slag met de Gedragscode Integriteit Rijk (GIR) en (de impact van) je basishouding als vertrouwenspersoon.

We bekijken de meldprocedure bij een vermoeden van een integriteitschending en de klachtenregeling bij ongewenste omgangsvormen.

Je krijgt handvatten voor het analyseren van casuïstiek. Ook leer je over (het belang van) de-escalatie, en (de voor- nadelen van) formele en informele routes bij ongewenst gedrag. Er is aandacht voor reflectievragen voor jezelf en je krijgt inzicht in het belang en nut van systemisch kijken naar lastige kwesties.

Online gespreksvoering

Online thuiswerken, ook in je rol als vertrouwenspersoon, is heel gewoon geworden. Het heeft veel voordelen. Je hoeft bijvoorbeeld nooit naar een geschikte locatie te zoeken en bent minder aan (kantoor)tijd gebonden. Maar soms is het ook lastig. Je zit immers niet fysiek tegenover de ander. Interactie via een beeldscherm is iets waar je aan moet wennen. Hoe voer je een vertrouwelijk gesprek via je beeldscherm? Hoe kun je ervoor zorgen dat de ander zich op z'n gemak voelt zonder dat je fysiek tegenover elkaar zit? Zijn er andere gesprekstechnieken nodig om online in gesprek te gaan? En welke regels gelden er dan?

Dynamiek van de dramadriehoek

Voor vertrouwenspersonen is kennis over de dynamiek van de dramadriehoek erg belangrijk, omdat je er zonder veel moeite zomaar verstrikt in kunt raken.

Loopt een gesprek niet helemaal lekker dan is de kans groot dat je in de dramadriehoek bent beland. Dat gebeurt bij veel vertrouwenspersonen!

Na uitleg van de rollen en de dynamiek van de dramadriehoek verkennen we aan de hand van casuïstiek uit de praktijk hoe je in de rol van redder, aanklager of slachtoffer belandt. En hoe je weer terug kunt naar de neutrale positie.

Live oefendag

Je gaat een hele dag oefenen! Je krijgt uitleg over communicatiemodellen en hoe deze kunnen worden ingezet, over valkuilen in je rol als vertrouwenspersoon en je krijgt inzicht in je

kernkwaliteiten.

Je gaat oefenen met casuïstiek uit de praktijk; je oefent hoe je je grenzen in gesprekken en in de organisatie bewaakt. Je leert interveniëren en andere gesprekstechnieken.

Je krijgt handvatten aangereikt hoe je effectief voorlichting kunt geven, hoe je jezelf als vertrouwenspersoon profileert en hoe je ongevraagd en gevraagd adviseert.

Modulen ook separaat te volgen

Iedere module van de basistraining kan ook separaat, als opfrisser, worden gevolgd.

De mix van beginnende en ervaren vertrouwenspersonen wordt door deelnemers positief gewaardeerd. Beginners krijgen zo gelijk een extra goed inzicht in de praktijk, terwijl de ervaren vertrouwenspersonen vragen krijgen die hen ook weer aan het denken zetten over de soms ingesleten vanzelfsprekendheid.

Huiswerkopdracht en persoonlijk leerdoel

Voorafgaand aan iedere bijeenkomst krijg je een voorbereidende huiswerkopdracht. Bij de start van de bijeenkomst geeft iedere deelnemer aan wat het leerdoel van de dag is.

Eindtoets

Wie de basistraining heeft gevolgd, kan deelnemen aan de schriftelijke eindtoets. Om in aanmerking te komen voor deelname aan de toets moeten alle onderdelen van de basistraining gevolgd zijn.

Nadat je de schriftelijke eindtoets succesvol hebt afgerond ontvang je het certificaat Vertrouwenspersoon Rijksoverheid.

Na afronden van de basisopleiding

Nadat je de basisopleiding hebt afgerond:

- weet je wat wordt verstaan onder 'ongewenste omgangsvormen' en wat onder 'integriteit'
- ken je je positie, taken en bevoegdheden en het juridische kader waar binnen je als vertrouwenspersoon opereert
- heb je kennis van zowel formele als informele procedures en heb je zicht op de consequenties van de verschillende keuzes
- ben je in staat om de melder goed op te vangen, te begeleiden of door te verwijzen
- ben je in staat om meldingen te analyseren
- weet je wat je kwaliteiten en je valkuilen zijn

en ben je in staat te reflecteren op je eigen handelen

- ben je in staat tot zelfzorg in je rol als vertrouwenspersoon om te voorkomen dat je jezelf of anderen onbedoeld schade toebrengt
- mag je deelnemen aan één van onze interdepartementale intervisiegroepen

Heb je nog vragen? Wil je je aanmelden? Informeer naar de mogelijkheden bij netwerkVP@rijksoverheid.nl

Dit is een publicatie van:

Organisatie en Personeel Rijk | Bedrijfszorg
Ministerie van Binnenlandse Zaken
en Koninkrijksrelaties/
Interdepartementaal netwerk
Vertrouwenspersonen

[Meer informatie over vertrouwenspersonen](#)